

**Diagnoza implementacji
Kompetencji Kluczowych
w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych
oświaty i rynku pracy**

**Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych
w Nowej Wsi**

Opracowanie dyr. Danuta Borowiec

Nowa Wieś, Marzec 2009

Spis treści

Diagnoza implementacji Kompetencji Kluczowych w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Nowej Wsi	1
WSTĘP	3
I. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY	4
I.1 Położenie geograficzne	4
I.2 Krótki opis bazy dydaktycznej szkoły	7
I.3 Charakterystyka uczniów szkoły	10
I.4 Charakterystyka kadry pedagogicznej	11
I.5 Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu KK i zawodowych	13
II. KOMPETENCJE KLUCZOWE I ZAWODOWE	16
II.1 Efekty kształcenia	16
II.1.1 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie przedsiębiorczości	19
II.1.2 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie technologii informacyjnej i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych	20
II.1.3 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie matematyki	21
II.1.4 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie języków obcych	23
II.2 Kompetencje zawodowe uczniów i absolwentów	25
II.3 Kompetencje kluczowe a kompetencje zawodowe	28
III. RYNEK PRACY	30
III.1 Regionalny rynek pracy w aspekcie specjalności zawodowych placówki	30
III.2 Kompetencje Kluczowe a rynek pracy	31
III.3 Funkcjonowanie absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy.	33
IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH	34
IV.1 Prognoza demograficzna	34
IV.2 Współpraca szkoły z zakładami pracy	37
IV.3 Działalność szkoły na rzecz przygotowania uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy	39
V. WNIOSKI I REKOMENDACJE	40

WSTĘP

Celem diagnozy jest

Ocena działań szkoły w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy;

Charakterystyka uwarunkowań lokalnych i regionalnych szkoły

Badaniem objęto:

- uczniów z technikum w zawodzie:
 - technik ogrodnik,
 - technik architektury krajobrazu
 - technik ekonomista
- nauczycieli przedmiotów zawodowych i ogólnokształcących
- Radę Rodziców
- Organ Prowadzący
- Powiatowy Urząd Pracy
- kierownictwo placówki

Diagnozę przeprowadzono w oparciu o:

- analizę dokumentów
- wywiad
- analizę istniejącej sytuacji szkoły
- analizę uwarunkowań środowiskowych szkoły

Podstawowym narzędziem badawczym do zebrania informacji odnośnie funkcjonowania Szkoły w zakresie analizowanych zagadnień była ANALIZA SWOT.

I. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY

I.1 Położenie geograficzne

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Nowej Wsi położony jest w centralnej części Polski w województwie mazowieckim w powiecie grójeckim.

Ogólna charakterystyka powiatu

Powiat grójecki położony jest w południowej części województwa mazowieckiego.

Rys. 1. Położenie powiatu grójeckiego na tle województwa

Na północy powiat grójecki graniczy z powiatami: żyrardowskim, grodziskim i piaseczyńskim, na wschodzie z powiatami: otwockim, garwolińskim i kozienickim, na południu z powiatami: białobrzeskim i przysuskim. Na zachodzie sąsiaduje z powiatami: opoczyńskim, tomaszowskim i rawskim należącymi do województwa łódzkiego.

Rys. 2 Położenie powiatu grójeckiego na tle powiatów sąsiednich

Dogodne położenie na przecięciu najważniejszych arterii drogowych i linii kolejowych naszego kraju sprawia, że powiat grójecki posiada dobrze rozwiniętą sieć komunikacyjną. Administracyjnie powiat określają dwie granice: od wschodu Wisła od południa Pilica. Dodatkowo w Grójcu krzyżują się dwie trasy: Warszawa-Kraków i Berlin- Moskwa

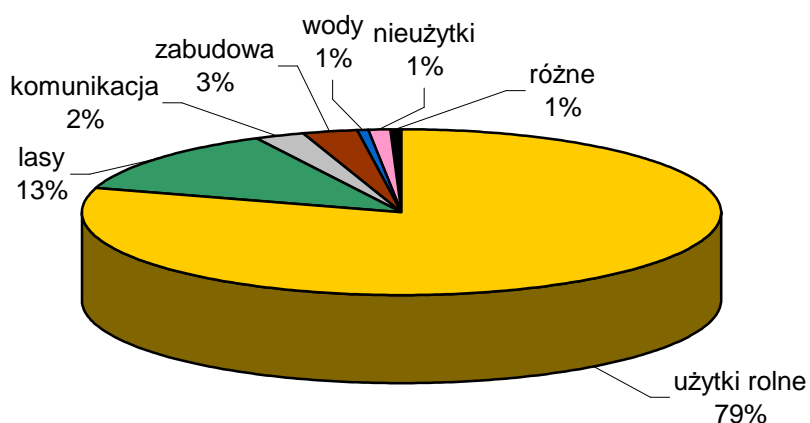
Powiat tworzy dziesięć gmin.

Rys. 3 Gminy powiatu grójeckiego

Całkowita powierzchnia powiatu wynosi 126.882 ha, w tym tereny miejskie stanowią jedynie 4,6% powierzchni.

Rys. 4 Struktura użytkowania gruntów w powiecie grójeckim

W zakresie działalności gospodarczej należy podkreślić specyfikę powiatu grójeckiego, która wynika z tradycji sadownictwa na tym obszarze. Obecnie sady stanowią około 33% użytków rolnych na terenie powiatu. Areał sadów na terenie powiatu to 48%

powierzchni sadów całego województwa i pod tym względem powiat przoduje w województwie. Średnia produkcja jabłek w ostatnich latach kształtowała się na poziomie 600-700 tys. ton, co stanowi około 30% produkcji krajowej.

Na terenie powiatu grójeckiego działa około 7500 podmiotów gospodarczych (wraz z osobami fizycznymi). Największa ich liczba zarejestrowana jest w centrum usługowym i administracyjnym powiatu - w mieście i gminie Grójec (37%). Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowano w następujących sektorach¹: przemysł (9,2%), budownictwo (10,2%), handel i naprawy (38,9%) i transport, gospodarka magazynowa oraz łączność (9,5%).

Teren powiatu zamieszkuje 98 500 osób. Około 33 % mieszkańców powiatu stanowią mieszkańcy 4 miast: Grójca, Mogielnicy, Nowego Miasta nad Pilicą i Warki, przy czym największą liczbą mieszkańców charakteryzuje się Grójec - 14974 osób.

Pozostałe 67% stanowią mieszkańcy terenów wiejskich, których sieć osadnicza jest budowana przez ponad 400 miejscowości, z czego największe są miejscowości stanowiące ośrodki gminne Belsk Duży, Błędów, Goszczyn i Jasieniec - wszystkie ponad 800 mieszkańców.

Kierunki rozwoju powiatu grójeckiego

W rozpoznaniu kierunku rozwoju powiatu oparto się głównie na ustaleniach przyjętych dokumentów o charakterze strategicznym poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu.

Podstawowe kierunki rozwoju gospodarczego i społecznego powiatu to:

- Zwiększenie produktywności rolnictwa i jakości produktów rolnych, w tym:
 - rozwój przemysłu rolno-spożywczego we wszystkich gminach powiatu, co jest związane z przetwarzaniem wytwarzanych lokalnie produktów rolnych,
- Rozwój funkcji wypoczynkowej i turystycznej w gminach: Warka, Pniewy, Nowe Miasto nad Pilicą, Jasieniec, Chynów, Belsk Duży i Grójec
- Rozwój przemysłu i usług we wszystkich ośrodkach miejskich i gminnych oraz na wyznaczonych w planach obszarach, przede wszystkim w gminach Warka, Pniewy i Grójec,
- Rozwój usług obsługi komunikacji
- Rozwój osadnictwa

¹ Dane GUS za 2002 r.

I.2 Krótki opis bazy dydaktycznej szkoły

W ciągu 35 lat istnienia szkoły modernizowano i remontowano budynki i urządzenia szkolne w celu polepszenia warunków pracy nauczycieli i nauki uczniów. Szkoła posiada 10 sal lekcyjnych, 4 pracownie (2 komputerowe, specjalistyczną - pracownię projektowania architektury krajobrazu, specjalistyczna - internetowe centrum informacji multimedialnej), 3 klasopracownie (ekonomiczna, historii, biologii).

Ważną rolę w życiu szkoły odgrywa wychowanie fizyczne. Szkoła posiada pełnowymiarowy stadion wraz z bieżnią. Pełnowymiarową salę gimnastyczną i małą salę gimnastyczną wyposażoną w nowoczesny sprzęt.

I.3 Charakterystyka uczniów szkoły

Uczniowie kształceni są w dwóch typach szkół: technikum i liceum profilowanym.

Lp	technikum	ilość uczniów ogółem 213
1	technikum ogrodnicze	118
2	technikum architektury krajobrazu	59
3	technikum ekonomiczne	36

L.	liceum	ilość uczniów
1	liceum profilowane - profil ekonomiczno-administracyjny	16

Zdecydowana większość uczniów uczęszczających do szkoły to osoby zamieszkujące tereny wiejskie - 78% uczniów szkoły. 44% wszystkich uczniów mieszka w gminie Warka, 11% uczniów mieszka w gminie Grójec, 55 % w pozostałych gminach powiatu.

Wśród ogólnej liczby uczniów, 37 uczniów to uczniowie posiadający Opinię Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej (dysleksja rozwojowa, konieczność obniżenia wymagań, orzeczenie o konieczności kształcenia specjalnego).

Wśród uczniów przystępujących bieżącym roku szkolnym do egzaminu maturalnego, 8 osób złożyło odpowiednie opinie stwierdzające dysleksję rozwojową.

Do pozytywnych aspektów uczniów można zaliczyć:

- zintegrowanie,
- rywalizacja o wyniki w nauce,
- duże zaangażowanie w przedsięwzięcia i programy artystyczne,
- solidarność, współpraca, miła atmosfera,
- zaangażowanie w życie szkoły

Uczniowie uczestniczą w licznych wycieczkach dydaktycznych i turystycznych. W bieżącym roku szkolnym odbyło się 7 wycieczek dydaktycznych i 4 turystyczne.

Od trzydziestu lat aktywnie działa Szkolny klub HDK. Wielu uczniów i nauczycieli ma brązowe, srebrne i złote Odznaki Honorowych Dawców Krwi. W ramach pracy Samorządu Szkolnego od 2002 roku organizowana jest akcja charytatywna „I Ty możesz zostać świętym Mikołajem” w ramach pomocy Towarzystwu Opieki Nad Ociemniałymi Zakład dla Niewidomych w Laskach i akcja „Góra Grosza” na rzecz Rodzinnych Domów Dziecka i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych.

I.4 Charakterystyka kadry pedagogicznej.

W szkole zatrudnionych jest 28 nauczycieli. Wszyscy nauczyciele posiadają wyższe wykształcenie i kwalifikacje do nauczanych przedmiotów.

Nauczyciele przedmiotów ogólnych i zawodowych w podziale na pełno i niepełnozatrudnionych.

Przedmioty	Nauczyciele ogółem	Nauczyciele pełnozatrudnieni		Nauczyciele niepełnozatrudnieni	
		Ilość	%	Ilość	%
ogólne	19	10	53	9	47
zawodowe	9	4	44	5	56
	28	14	50	14	50

Zarówno w grupie nauczycieli przedmiotów ogólnych jak i zawodowych duży procent stanowią nauczyciele niepełnozatrudnieni. Sytuacja ta spowodowana jest trudnościami w pozyskaniu nauczycieli do nauczania przedmiotów zawodowych. W przypadku nauczycieli przedmiotów ogólnych niepełno zatrudnienie wynika z ilości godzin danego przedmiotu.

Struktura wykształcenia nauczycieli w odniesieniu do stopni awansu zawodowego

Stopień awansu	% udział
dplomowany	21,88%
kontraktowy	37,50%
mianowany	40,63%
Suma całkowita	100,00%

Struktura wykształcenia nauczycieli w odniesieniu do kwalifikacje

Wykształcenie	% udział
Dyplom ukończenia kolegium teologicznego	3,13%
wyższe studia zawodowe	3,13%
wyższe studia magisterskie	93,75%
Suma całkowita	100,00%

Przeciętny ogólny staż pracy nauczycieli wg kwalifikacji

Wykształcenie	Przeciętny staż
dplom ukończenie kolegium teologicznego	5,00
wyższe studia zawodowe	39,00
wyższe studia magisterskie	16,90
Suma całkowita	17,06

Przeciętny ogólny staż pracy nauczycieli wg stopni awansu zawodowego

Stopień awansu	Przeciętny staż
dyplomowany	21,57
kontraktowy	5,92
mianowany	24,92
Suma całkowita	17,06

Wśród kadry pedagogicznej 12 osób posiada ukończone studia podyplomowe uprawniające do nauczania drugiego przedmiotu.

Uprawnienia egzaminatora przedmiotów maturalnych ma 7nauczycieli i 3 nauczycieli uprawnień egzaminatora przedmiotów zawodowych.

W szkole funkcjonują zespoły przedmiotowe:

- - zespół nauczycieli przedmiotów humanistycznych i języków obcych,
- - zespół nauczycieli przedmiotów ścisłych,
- - zespół nauczycieli przedmiotów zawodowych,
- - zespół nauczycieli wf i po.

W oparciu o przeprowadzoną analizę dotyczącą współpracy nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów zawodowych określone zostały mocne i słabe strony współpracy.

Do mocnych stron można zaliczyć:

- umiejętność porozumiewania się,
- umiejętność współpracy,
- skoordynowanie działań-wysiłków dydaktycznych,
- przyjazna atmosfera sprzyjająca pracy.

Do słabych stron współpracy należy:

- - brak organizacji lekcji otwartych,
- - brak współpracy między zespołami w zakresie wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli.

- W celu podniesienia efektów współpracy należy:
 - opracować w ramach współpracy między zespołami harmonogram wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli w aspekcie nowoczesnej metodyki pracy z uczniem.

I.5 Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu KK i zawodowych.

W celu zdiagnozowania sytuacji w obszarze kształtowania kompetencji kluczowych i zawodowych przeprowadzono badania wśród nauczycieli.

Głównymi problemami edukacyjnymi i wychowawczymi wskazywanymi przez nauczycieli przedmiotów ogólnych i zawodowych są:

- braki wynikające z wcześniejszego procesu nauczania wyłoniłone w oparciu o testy przeprowadzone na wejściu w klasach pierwszych z przedmiotów ogólnych,
- nieodpowiednia postawa uczniów w stosunku do przedmiotu i nauczyciela,
- niska frekwencja na lekcjach spowodowana między innymi potrzebą pomocy w okresie wiosennym i jesiennym w gospodarstwach rodziców.
- wagary,
- brak wewnętrznej motywacji uczniów do pracy,
- niska znajomość podstawowych terminów,
- zbyt liczne grupy na zajęciach z technologii informacyjnej i języków obcych (brak możliwości podziału przy liczebności klasy poniżej 25 osób).

Ponad to nauczyciele przedmiotów zawodowych wskazali dodatkowe problemy dotyczące kształtowania kompetencji kluczowych i zawodowych a mianowicie:

- brak pomocy dydaktycznych, opracowanych wzorcowych planów wynikowych do programów nauczania,
- nie aktualizowane podręczniki do przedmiotów zawodowych, lub ich brak np. do przedmiotu ekonomika i zarządzanie firmą w zawodzie technik architektury krajobrazu,
- brak pracowni symulacyjnych dla poszczególnych zawodów,
- przypadkowość wyboru szkoły przez ucznia.

Analizując przygotowanie kadry pedagogicznej w zakresie umiejętności dostosowywania programów do zmieniających się uwarunkowań środowiskowych i rynku pracy jako silne strony można określić:

- wykształcenia kadry, przygotowanie do nauczania więcej niż jednego przedmiotu,

- gotowość do podejmowania dalszego kształcenia i podnoszenia kwalifikacji,
- organizacja i prowadzenie kół zainteresowań,
- umiejętność pracy w zespole.

Słabą stroną jest:

- brak doświadczenia w pisaniu programów autorskich,
- zróżnicowana znajomość technologii informacyjnej wśród nauczycieli.

W celu wyeliminowania słabych stron wskazane jest uczestnictwo nauczycieli w szkoleniach i warsztatach pozwalających na zdobycie umiejętności dostosowywania programów do zmieniających się uwarunkowań środowiskowych i rynku pracy.

II. KOMPETENCJE KLUCZOWE I ZAWODOWE

II.1 Efekty kształcenia

W szkole analizowane są efekty kształcenia.

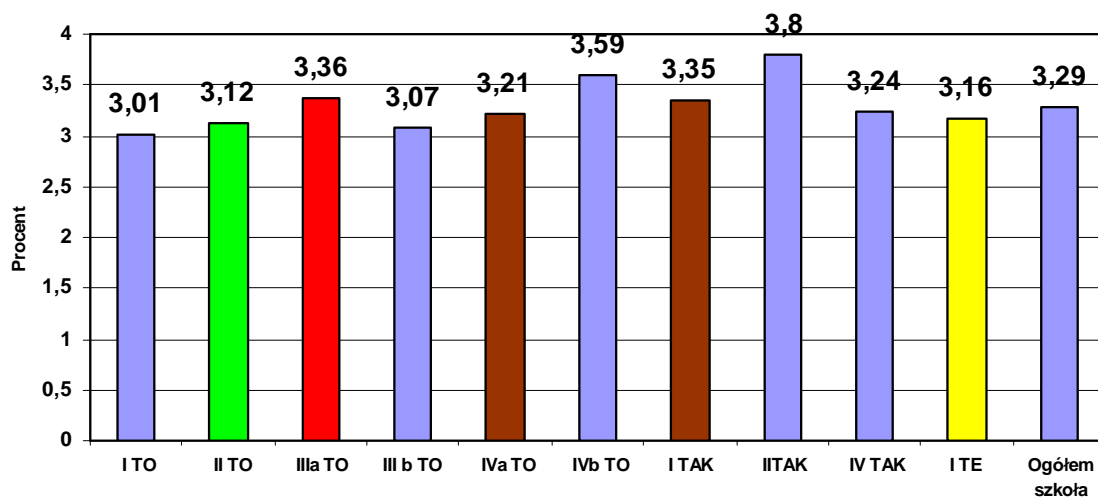
Wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe

Lp.	Zawód	Rok szkolny 2007/2008		
		Liczba absolwentów	Liczba osób, które przystąpiły do egzaminu zawodowego	Liczba osób które zdały egzamin zawodowy
1.	technik ogrodnik	29	28	27
2.	technik architektury krajobrazu	19	11	6
Status absolwentów				
Liczba uczniów kończących szkołę				48
Liczba maturzystów				19

Wyniki klasyfikacji rocznej za rok 2007/2008 w technikum (ze względu na wygaszanie kształcenia w liceum profilowanym nie są przytaczane wyniki klasyfikacji.)

Liczba uczniów ogółem w technikum 196

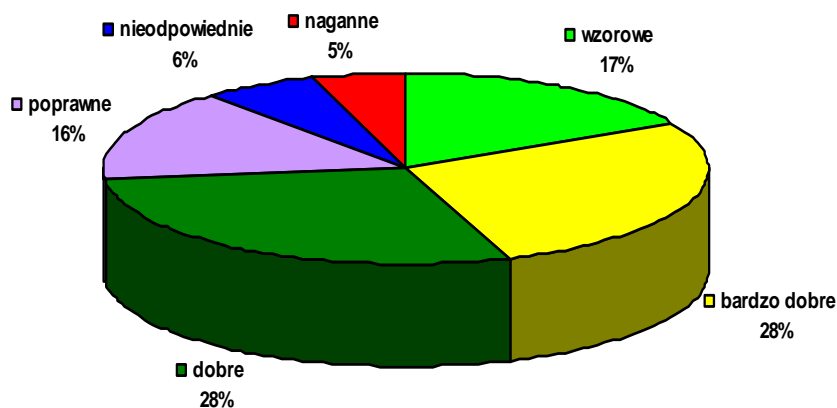
Średnia ocen II semestr 2007/2008 Technikum

Uczniowie ze średnią powyżej 4,0 stanowią 12% wszystkich uczniów.

Najwięcej ocen niedostatecznych było z matematyki, biologii, fizyki.

Zestawienie ocen zachowania w technikum II semestr 2007/2008

W celu stworzenia uczniom możliwości wyrównania braków edukacyjnych i rozwijania zainteresowań prowadzone są różne formy zajęć pozalekcyjnych:

- kółka zainteresowań:
 - kółko teatralne „SUFLER”
 - kółko florystyczne „Mini decor”
 - „Młodzieżowe mini przedsiębiorstwo”,
 - kółko informatyczne,
 - anglojęzyczne kółko teatralne,
 - kółko miłośników literatury,
 - kółko biologiczne,
 - kółko matematyczne
- zajęcia sportowe:
 - piłka nożna,
 - piłka siatkowa,
 - piłka koszykowa.

Osiągnięcia uczniów

Najważniejsza ze względu na profil szkoły była i jest Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych – Blok Ogrodnictwo. Wielokrotnie uczniowie reprezentowali szkołę w eliminacjach centralnych, również w roku szkolnym 2007/08 szkołę reprezentował uczeń klasy IV.

Uczniowie zdobywają czołowe miejsca w zawodach sportowych rangi powiatowej. Osiągane wyniki w pierwszym semestrze 2008/2009.

- Udział w Lekkoatletycznych Mistrzostwach Szkół Ponadgimnazjalnych w Kozienicach
 - I miejsce na 400 m
 - II miejsce w pchnięciu kulą / w kategorii dziewczyn/
 - II miejsce w pchnięciu kulą / w kategorii chłopców/
 - II miejsce w rzucie oszczepem
 - III miejsce w biegu na 1000 m
 - III miejsce w biegu na 200 m
- Udział w Mistrzostwach Szkół Ponadgimnazjalnych w Biegach Przełajowych
 - II miejsce
- Udział w Mistrzostwach Szkół Ziemi Radomskiej w Tenisie Stołowym w Jasińcu
 - I i II miejsce

Poza tym uczniowie biorą udział w różnych konkursach, takich jak:

- Radomska Olimpiada Wiedzy Pożarniczej.
- Konkurs Wiedzy o Bezpieczeństwie i Higienie Pracy – „Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym” organizowanym przez KRUS Radom
- „90 Rocznica Odzyskania Niepodległości” – powiatowy konkurs historyczny – 2 laureatów
- IV Przegląd Zespołów Szkolno-teatralnych „SCENA 2008” – organizator Grójecki Ośrodek Kultury – III miejsce,
- Ogólnopolski Festiwal Pieśni Patriotycznej - Stowarzyszenie „KONAR” II miejsce

II.1.1 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie przedsiębiorczości

Kompetencje kluczowych z zakresu przedsiębiorczości nabywają uczniowie w ramach przedmiotu podstawy przedsiębiorczości, który realizowany jest w klasach drugich i trzecich w zawodzie technik architektury krajobrazu, klasach trzecich i czwartych w pozostałych zawodach w wymiarze 2 godziny tygodniowo, a także na przedmiotach zawodowych.

Poziom kompetencji uczniów z zakresu przedsiębiorczości sprawdzany jest poprzez:

- analizę wyników egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe (Część pisemna II),
- analizę wyników klasyfikacji,

Z przeprowadzonej analizy egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe /Część pisemna II/ wynika, że uczniowie w stopniu zadawalającym sprostali wymaganiom określonym w standardach egzaminacyjnych – zdawalność 100%. Natomiast z przeprowadzonej analizy efektów kształcenia na podstawie wyników klasyfikacji oraz z analizy SWOT przeprowadzonej wśród uczniów wynika, że uczniowie mają trudności z:

- dokonywaniem wyboru określonej formy organizacyjno – prawnej przedsiębiorstwa do planowej w przyszłości działalności gospodarczej,
- wskazaniem najkorzystniejszego sposobu finansowania poszczególnych form działalności gospodarczej,
- przygotowaniem prostego biznesplanu dla wybranego w przyszłości przedsięwzięcia,
- porównywaniem oferty różnych banków komercyjnych,
- wskazaniem najkorzystniejszych sposobów lokowania środków i zaciągania kredytów,
- analizowaniem i ocenianiem ryzyka inwestowania na giełdzie,
- dokonywaniem wyboru oferty firm ubezpieczeniowych, funduszy emerytalnych i funduszy powierniczych,
- rozumieniem wpływu deficytu budżetowego i długu publicznego na życie społeczne, polityczne i gospodarcze kraju,
- wypełnieniem zeznania podatkowego PIT i podstawowych dokumentów księgowych,
- wskazaniem pozytywnych i negatywnych przykładów wpływu reklamy na konsumentów i dochodzeniem swoich praw konsumenckich,

- porównaniem prawa i obowiązków pracownika i pracodawcy wynikających ze stosunku pracy,
- znajomością rodzajów umów regulujących zatrudnienie,
- oceną teraźniejszych i przyszłych zmian na rynku pracy,
- oceną własnych możliwości znalezienia pracy,
- aktywnością poszukiwania pracy, przygotowaniem curriculum vitae i listu motywacyjnego,
- przygotowaniem do rozmowy kwalifikacyjnej i korzystnym zaprezentowaniem się przyszłemu pracodawcy,
- porównaniem postawy etycznej do postaw uczestników życia gospodarczego,
- oceną wartości pracy swojej i innych,
- wykazaniem postawy krytycznej oceny wobec nieetycznych zjawisk w funkcjonowaniu gospodarki rynkowej,

Ww. umiejętności kluczowe należy wzmacniać poprzez: kontynuowanie prowadzenia w szkole dodatkowych zajęć w ramach kół zainteresowań: Młodzieżowe Miniprzedsiębiorstwo, Ekonomia w szkole, udział w Dniu Przedsiębiorczości czy udział w projektach.

II.1.2 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie technologii informacyjnej i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych

Technologia informacyjna nauczana jest w klasach pierwszych i drugich w wymiarze 1 godziny tygodniowo (2 godziny w cyklu kształcenia). Organizowane są zajęcia pozalekcyjne w postaci koła zainteresowań, na których uczniowie mogą rozwijać umiejętności w kierunku tworzenia stron internetowych, przygotowywania materiałów na strony internetowe (artykuły, zdjęcia, grafikę, filmy).

Efekty kształcenia nie były oceniane egzaminami zewnętrznymi. Według analiz wyników nauczania i promowania z technologii informacyjnej nie było w roku szkolnym 2007/2008 ocen niedostatecznych, wszyscy uczniowie byli promowani.

Z przeprowadzonych analiz wyników nauczania i promowania i analizy SWOT dotyczących kompetencji wynika , że uczniowie :

- potrafią wykorzystać Internet do komunikowania się,

- korzystają z poczty elektronicznej, komunikatorów internetowych (Gadu-Gadu, Skype), portali społecznościowych (Grono, Nasza klasa), forum internetowego (np. portalu sadownictwo).
- wykorzystują edytory tekstowe (głównie Ms Word) do pisania tekstów, podań, cv, korespondencji seryjnej.
- tworzą prezentacje multimedialne na różne tematy (np: Wielcy Polacy, Reklama mojej miejscowości, tematy z innych przedmiotów).
- potrafią wyszukiwać informacje na różne tematy.

Uczniowie mają trudności z:

- selekcją, oceną wyszukanych informacji, wyborem właściwych treści,
- arkuszem kalkulacyjny (obliczenia, formuły, funkcje, analiza, prezentacja wyników w postaci wykresu),
- prezentacją informacji w Internecie, tworzeniem stron internetowych na serwerze szkolnym i serwerach zewnętrznych w oparciu o nowe technologie.

Uczniowie widzą szanse, jakie daje znajomość technologii informacyjnej (lepsza praca, możliwość reklamy firmy poprzez strony internetowe, wymiana doświadczeń, komunikowanie się poprzez sieć Internet).

Na niskie kompetencje z zakresu technologii ma również wpływ duża liczebność grup (brak możliwości podziału klasy na grupy przy stanie poniżej 25 uczniów).

Z obserwacji wynika, że małe jest wykorzystanie technologii informacyjnej na innych przedmiotach.

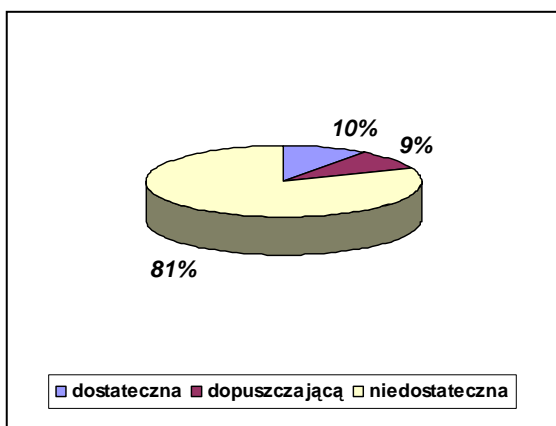
II.1.3 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie matematyki

Kompetencje kluczowe uczniów poddawane są analizie na początku rozpoczęcia edukacji w szkole. Przeprowadzane są w klasach pierwszych w formie testów sprawdzających wiedzę z i umiejętności z gimnazjum, w trakcie realizacji procesu kształcenia w oparciu o analizę wyników klasyfikowania i promowania. Natomiast w znikomym procencie sprawdzane są na egzaminie maturalnym, ponieważ przedmiot ten wybiera niewielka liczba uczniów, w roku ubiegłym 4 osoby, z czego 2 uczniów zdało egzamin.

W roku szkolnym 2008/2009 uczniowie wszystkich klas pierwszych pisali test składający się z zadań o tej samej treści. W teście wzięło udział 64 uczniów.

Wyniki przedstawiają się następująco:

Ocena	Ilość ocen	Wynik procentowy
5	0	
4	0	
3	7	10%
2	6	9%
1	51	81%

Średnia ocen uzyskanych z testu przez uczniów klas pierwszych wyniosła: 1,28.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że uczniowie mieli trudności z:

- prawidłowym wykonywaniem podstawowych działań arytmetycznych (w szczególności działań na ułamkach i na pierwiastkach),
- czytaniem ze zrozumieniem treści zadań,
- wykonywaniem obliczeń procentowych,
- prawidłowym zastosowaniem algorytmu w danym zadaniu.

Przeprowadzane analizy klasyfikacji i promocji wskazują na liczne braki kompetencji kluczowych, które są konsekwencją nieprzyswojenia materiału z wcześniejszych lat nauki. Matematyka jest przedmiotem, z którego uczniowie w wyniku klasyfikacji rocznej mieli najwięcej ocen niedostatecznych.

Dla uczniów chętnych organizowane są zajęcia pozalekcyjne w postaci koła zainteresowań, na których wyrównują braki edukacyjne.

Na podstawie przeprowadzonych analiz zostały określone mocne i słabe strony w omawianym obszarze:

Mocne strony:

- udział w konkursie KANGUR 2008 – międzynarodowy konkurs matematyczny,
- koło zainteresowań z matematyki.

Słabe strony:

- wolne tempo wykonywania obliczeń,
- mało logiczne myślenie ułatwiające podejmowanie właściwych decyzji,
- niska umiejętność interpretowania danych statystycznych przedstawionych za pomocą tabel, wykresów, diagramów oraz przeliczania jednostek miar i wag.

Szansą na podniesienie kompetencji u uczniów mogą być:

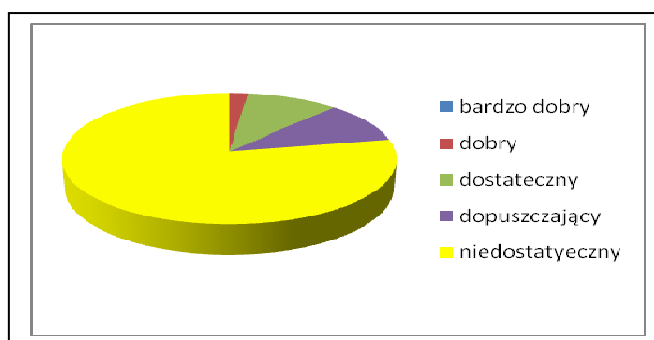
- atrakcyjne metody pracy,
- doskonalenie nauczyciela w zakresie metodyki nauczania,
- realizacja wniosków płynących z badań,
- uwzględnianie spostrzeżeń z przeprowadzonych badań i analiz w rozkładach materiału oraz w planach pracy zespołów przedmiotowych.

II.1.4 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie języków obcych

W szkole uczniowie uczą się języka angielskiego w wymiarze 10 godzin w cyklu kształcenia i języka niemieckiego lub języka rosyjskiego w wymiarze 5 godzin w cyklu kształcenia.

Uczniowie klas pierwszych w pierwszych tygodniach roku szkolnego poddawani są testom kompetencyjnym „na wejściu” z języka wiodącego.

Ocena	Ilość ocen	Wynik procentowy
5	0	
4	1	2%
3	6	10%
2	6	10%
1	50	78%

Średnia ocen z testu na wejściu przeprowadzonego we wrześniu 2008 r. wyniosła 1,33. Z przeprowadzonej analizy wynika, że uczniowie mieli trudności z:

- podstawowym słownictwem,
- stosowaniem prostych form gramatycznych,
- rozumieniem tekstu,
- budową zdań,
- stosowaniem odpowiednich form czasowników.

Na początku roku szkolnego została przeprowadzona dokładna analiza wyników egzaminu maturalnego w oparciu o zestawienie OKE. Z przeprowadzonej analizy wyników egzaminów matury 2007/2008 i matury próbnej 2008/2009 wynika, że największe problemy uczniom sprawia:

- samodzielne formułowanie wypowiedzi pisemnych /krótkiej i długiej formy użytkowej,
- poprawna budowa zdań,
- rozumienie ze słuchu,
- czytanie ze zrozumieniem.

W oparciu o analizę sformułowano następujące wnioski:

- ćwiczyć sprawność komunikacyjną w zakresie rozumienia komunikatów słownych, inicjowania, podtrzymywania i kończenia rozmowy,
- zwiększyć ilość pisania samodzielnie tekstów,
- położyć nacisk na ćwiczenie prawidłowej budowy zdań,
- rozwijać sprawność rozumienia tekstów ze słuchu.

Wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Grójcu absolwenci Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Nowej Wsi, figurujący w bazie osób zarejestrowanych w PUP Grójec, wskazują na znajomość języków obcych w stopniu słabym i przeciętnym.

Na podstawie przeprowadzonych analiz zostały określone mocne i słabe strony w omawianym obszarze:

Mocne strony:

- anglojęzyczne koło teatralne dla uczniów zdolnych,
- udział w konkursie Oxford Plus,

Słabe strony:

- małe zainteresowanie językami obcymi,
- brak opanowania podstawowego słownictwa

- niechęć wypowiedzania się
- zbyt liczne grupy - brak możliwości podziału przy liczebności klasy poniżej 25 osób.
- brak możliwości podziału uczniów na poziom umiejętności.

Szansą na podniesienie kompetencji u uczniów może być:

- różnorodność i atrakcyjność metod pracy z dostosowaniem do poziomu kompetencji uczniów,
- stworzenie multimedialnej pracowni języków obcych,
- nawiązanie współpracy z zagranicznymi szkołami /partnerami/ w celu wymiany zagranicznej uczniów - wyjazdy studyjne, praktyki zawodowe,
- doskonalenie warsztatu pracy nauczyciela,
- realizacja wniosków płynących z analiz, zaleceń pohospitacyjnych,
- przestrzeganie przez nauczycieli wso

II.2 Kompetencje zawodowe uczniów i absolwentów

Kompetencje zawodowe: zawód technik ogrodnik

Uczniowie kształceni w zawodzie technik ogrodnik powinni być przygotowani do wykonywania zadań zawodowych związanych z produkcją i sprzedażą produktów ogrodniczych, a zwłaszcza do:

- planowania organizacji gospodarstwa ogrodniczego;
- organizowania procesów produkcji i pracy w gospodarstwie ogrodniczym;
- wykonywania zabiegów składających się na technologie produkcji ogrodniczej;
- prowadzenia uproszczonej rachunkowości i obliczania opłacalności produkcji ogrodniczej oraz stosowania zasad marketingu.
- Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie technik ogrodnik zostaje przygotowany do prowadzenia indywidualnego gospodarstwa ogrodniczego. Może także podejmować pracę w ogrodniczych przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych oraz samodzielnie prowadzić działalność gospodarczą.

Do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w 2008 r. przystąpiło dwudziestu ośmiu absolwentów technikum ogrodniczego. Zdało egzamin dwudziestu siedmiu co stanowi 96,4% przystępujących do egzaminu. Jest to wynik lepszy od średniego wyniku dla woj. mazowieckiego, który wynosi 75,95%.

Etap pisemny egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe absolwenci zdali w 100%, przy średniej dla województwa mazowieckiego-97,7%. Etap praktyczny zdało 96,4% absolwentów, zdawalność w województwie mazowieckim wynosiła 76,64%.

Wnioski z analizy wyników w zakresie kształtowania kompetencji zawodowych w zawodzie technik ogrodnik

1. Wyniki uzyskane przez absolwentów są lepsze od wyników w województwie mazowieckim, zarówno w etapie pisemnym jak i praktycznym.

2. Pomimo dobrych wyników przygotowując uczniów do egzaminu w części praktycznej należy zwrócić uwagę na kształtowanie następujących umiejętności zawodowych:

- dobierania zabiegów uprawowych oraz metod ochrony roślin w produkcji ogrodniczej,
- wykazywania działań związanych z przechowywaniem produktów ogrodniczych,
- doboru gatunków i odmian roślin ogrodniczych do warunków przyrodniczych i ekonomicznych gospodarstwa ogrodniczego, z uwzględnieniem zasad zmianowania,
- rozróżniania czynników siedliska i zabiegów agrotechnicznych wpływających na wzrost, rozwój i plonowanie roślin ogrodniczych,
- rozpoznawania rodzajów i gatunków roślin ogrodniczych oraz określania ich wartości biologicznej i odżywczej,
- określania wymagań roślin na podstawie siedliska, w którym występują.

Kompetencje zawodowe: zawód technik architektury krajobrazu

Uczeń kształcony w zawodzie technik architektury krajobrazu powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- urządzania i pielęgnowania terenów zieleni i zadrzewień,
- projektowania elementów architektury krajobrazu z zachowaniem wymogów estetycznych i ekologicznych,
- pielęgnowania i konserwacji istniejących i nowo projektowanych elementów architektury krajobrazu,
- prowadzenia uproszczonej rachunkowości, sporządzania kosztorysów oraz stosowania zasad marketingu w działalności związanej z architekturą krajobrazu.

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie technik architektury krajobrazu może

podejmować pracę w:

- przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie projektowania, zakładania i pielęgnowania obiektów architektury krajobrazu;
- przedsiębiorstwach i instytucjach innych branż, w których znajdują się obiekty architektury krajobrazu.

Absolwent szkoły może także samodzielnie prowadzić działalność gospodarczą

W zawodzie technik architektury krajobrazu do egzaminu przystąpiło jedenastu absolwentów, dyplomy uzyskało sześciu, co stanowi-54,5% zdających. Uzyskany wynik jest wyższy niż średnia w województwie, która wносиła 43,27%.

Etap pisemny egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowego zdało 100% absolwentów w zawodzie technik architektury krajobrazu, przy średniej dla woj. mazowieckiego-96,45%. Etap praktyczny zdało 54,5% absolwentów, średnia w woj. mazowieckim wynosiła 43,31%. Z przedstawionych danych wynika, że wyniki uczniów w obu etapach egzaminu: pisemnym oraz praktycznym są wyższe niż województwie mazowieckim. Mimo to, zdawalność uczniów w części praktycznej należy uznać za mało zadowalającą.

Wnioski z analizy wyników egzaminu w zawodzie technik architektury krajobrazu

Należy zwrócić szczególną uwagę na kształtowanie i wyrabianie u uczniów umiejętności:

- obliczania objętości mas ziemnych przy pracach związanych z ukształtowaniem terenu,
- stosowania nazw, definicji, pojęć i określeń używanych w architekturze krajobrazu,
- rozróżniania stylów architektonicznych w architekturze krajobrazu kształtujących się w różnych okresach historycznych,
- rozróżniania czynników siedliska i zabiegów uprawowych wpływających na rozwój i plonowanie roślin ozdobnych,
- rozpoznawania nawozów i środków ochrony roślin oraz sposobów ich stosowania w produkcji roślin ozdobnych,
- analizowania sporządzonej dokumentacji technicznej w poszczególnych etapach projektowania, urządzania i pielęgnacji obiektów architektury krajobrazu,

- zestawiania gatunków i ilości roślin dla nasadzeń,
- obliczania wartości kosztorysowej,
- rozpoznawania wymagań roślin w ich naturalnym siedlisku.

Kompetencje zawodowe: zawód technik ekonomista

Uczniowie kształceni w zawodzie technik ekonomista powinni umieć:

- Analizować dokumentację związaną z zaopatrzeniem, magazynowaniem i sprzedażą produktów, towarów i usług w przedsiębiorstwach produkcyjnych, handlowych i usługowych.
- Dobierać metody analizy ekonomicznej do celu, rodzaju i zakresu zebranych informacji dotyczących funkcjonowania przedsiębiorstw.
- Obliczać, analizować i interpretować miary: zapasów, zatrudnienia, płac, kosztów, cen, wyniku finansowego, majątku, kapitału i rentowności.
- Sporządzać typowe dokumenty i sprawozdania dotyczące funkcjonowania przedsiębiorstw, produkcji, sprzedaży i usług.
- Ewidencjonować typowe operacje gospodarcze.
- Przeprowadzać analizę ekonomiczną w wybranych obszarach funkcjonowania przedsiębiorstw dla oceny ich sytuacji ekonomicznej.
- Wykonywać rozliczenia „wewnętrzne” i „zewnętrzne” z tytułu prowadzonej działalności.

Kompetencje zawodowe dla tego zawodu nie były sprawdzane egzaminem zawodowym, ponieważ kształcenie w tym zawodzie prowadzone jest drugi rok.

II.3 Kompetencje kluczowe a kompetencje zawodowe

Kompetencje kluczowe stają się niezbędną podstawą do kształtowania kompetencji zawodowych w aspekcie specjalności zawodowych szkoły.

Kompetencje matematyczne w zakresie należytego opanowanie umiejętności liczenia prezentacji wzorów, wykresów, tabel opanowania logicznego i przestrzennego myślenia są niezbędne w zawodach:

- technik ekonomista do wyliczania wskaźników ekonomicznych, sporządzania analiz interpretowania i prezentowania danych,
- technik architektury krajobrazu i technik ogrodnik do obliczania powierzchni, objętości, znajomości miar i ich przeliczania.

Uczniowie powinni posiadać umiejętności stosowania głównych zasad i procesów matematycznych w codziennych sytuacjach prywatnych i zawodowych.

Kompetencje informatyczne w zakresie wykorzystywania komputerów do uzyskiwania, oceny, przechowywania, tworzenia, prezentowania i wymiany informacji oraz do porozumiewania się za pomocą Internetu są niezbędne w każdym z zawodów kształcących w szkole.

Podstawowymi aplikacjami którymi uczniowie powinni się dobrze posługiwać to edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, baza danych, przechowywanie informacji i posługiwanie się nimi – oraz rozumienie możliwości i potencjalnych zagrożeń związanych z Internetem. Umiejętność obsługi komputera jest niezbędna przy wykorzystywaniu oprogramowania specjalistycznego w zawodzie technik ekonomista, technik architektury krajobrazu i technik geodeta.

Umiejętność porozumiewania się w językach obcych umożliwia uczniom lepsze przygotowanie do aktywności zawodowej na rynku pracy, jak również do komunikowania się w języku obcym z obywatelami innych krajów.

Uczniowie oprócz umiejętności rozumienia ze słuchu, mówienia, czytania i pisania, powinni również poznać podstawowe słownictwo specjalistyczne dla danego zawodu.

Inicjatywność i przedsiębiorczość - umiejętności te są niezbędne w każdym zawodzie.

Oznaczają zdolność do wcielania pomysłów w czyn. Obejmują one kreatywność, innowacyjność i podejmowanie ryzyka, a także zdolność do planowania przedsięwzięć i prowadzenia ich dla osiągnięcia zamierzonych celów. Niezbędna jest umiejętność oceny i identyfikacji własnych mocnych i słabych stron, a także oceny ryzyka i podejmowania go w uzasadnionych przypadkach. Postawa przedsiębiorcza charakteryzuje się inicjatywnością, aktywnością, niezależnością i innowacyjnością zarówno w życiu osobistym i społecznym, jak i w pracy. Umiejętności te są ważne w każdym zawodzie.

III. RYNEK PRACY

III.1 Regionalny rynek pracy w aspekcie specjalności zawodowych placówki

Obecnie zawodami nadwyżkowymi w powiecie grójeckim są zawody z grypy: leśnicy, rybacy, ogrodnicy, rolnicy, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych.

W ofercie kształcenia szkoły dominują kierunki związane z ogrodnictwem. Przeprowadzone analizy ofert pracy oraz zawodów nadwyżkowych² pozwalają przypuszczać, iż zawód technika ogrodnika staje się zawodem nadwyżkowym w powiecie grójeckim, niemniej jednak osoby posiadające wykształcenie ogrodnicze stanowią znikomy procent wśród zarejestrowanych bezrobotnych.

Przegląd bazy danych ofert pracy oraz zarejestrowanych osób bezrobotnych i poszukujących pracy w PUP Grójec, wskazuje, że najbardziej deficytowymi zawodami są zawody: kierownicy działów marketingu, sprzedaży, reklamy i promocji, montażyści sieci komunalnych, graficy komputerowi (i zawody pokrewne), organizatorzy turystyki, maszyniści, operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowych, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, robotnicy pomocniczy w rolnictwie, technicy elektroniki, technicy telekomunikacji. Rozwijający się rynek usług sprawia, że potrzebni będą pracownicy znający obsługę nieruchomości, prowadzenia działalności gospodarczej, specjaliści w branży handlowej. Prognozuje się, że w najbliższych latach wzrastać będzie zapotrzebowanie na kadrę inżyniersko – techniczną. Potrzebni będą wykwalifikowani specjaliści telekomunikacji, architekci, ekonomiści. Pożądanymi pracownikami staną się fachowcy z dziedziny logistyki oraz międzynarodowej współpracy gospodarczej. Przyszłość czeka prawników a także specjalistów umiejących pozyskiwać fundusze europejskie oraz zarządzać projektami³.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych wdraża zagadnienia przygotowujące uczniów do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Dużym atutem jest możliwość poznania przez uczniów zagadnień z zakresu logistyki oraz zarządzania funduszami unijnymi.

² Opracowanie Powiatowy Urząd Pracy w Grójcu

³ Opracowanie Powiatowy Urząd Pracy w Grójcu

Znajomość wyznaczników prowadzenia własnej działalności gospodarczej oraz źródeł pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej, pozwoli absolwentom szkoły na podejmowanie trafnych decyzji związanych z prowadzeniem własnych firm.

Dzięki współpracy szkoły z PUP Grójec uczniowie znają sytuację na lokalnym rynku pracy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT silną stroną współpracy jest :

- Organizowanie spotkań z pośrednikiem i doradcą zawodowym, podczas których uczniowie mają możliwość zapoznania się z regionalnym rynkiem pracy, zawodami przyszłości, formami wsparcia ze strony PUP Grójec
- Dzięki „Testowi samooceny” uczniowie mają możliwość poznania swoich predyspozycji zawodowych.
- Kooperacja szkoły i PUP w Grójcu opiera się także na opiniowaniu przez Powiatową Radę Zatrudnienia, nowych kierunków kształcenia zgłaszanych przez szkołę.

Słabą stroną współpracy jest:

- mała ilość spotkań z doradcami zawodowymi z PUP (spotkania odbywają się tylko w klasach maturalnych,

III.2 Kompetencje Kluczowe a rynek pracy

Z opracowanych materiałów dotyczących badań mazowieckiego rynku pracy ”Znajomość oczekiwań pracodawców i pracobiorców w zakresie umiejętności i kwalifikacji zawodowych – kluczem do walki z bezrobociem”⁴ wynika, że oczekiwania pracodawców wobec pracobiorców zostały podzielone na dwie główne kategorie: „wymagania twarde” – odnoszące się do kwalifikacji, wykształcenia i doświadczenia, oraz „wymagania miękkie” – dotyczące predyspozycji osobowościowych, umiejętności interpersonalnych oraz ogólnego nastawienia do pracy.

Wymagania miękkie

Zaangażowanie w pracę:

- chęć podjęcia pracy,
- sumienne jej wykonywanie,
- wykazywanie inicjatywy,

⁴ Źródło: Analiza lokalnego rynku pracy – przykłady <http://www.bezrobocie.org.pl/x/252982>

- poczucie odpowiedzialności,
- uczciwość i lojalność wobec pracodawcy,

Umiejętności interpersonalne:

- kontaktowość,
- umiejętność pracy w grupie,
- wygląd pracobiorecy.

Wymagania twarde

Określone kwalifikacje:

- różne w zależności od zawodu,
- obowiązkowy język i znajomość komputera w przypadku pracy umysłowej,

Odpowiednie wykształcenie:

- ukończenie szkoły o odpowiednim profilu,
- dodatkowe certyfikaty ukończenia kursów doształcających,
- zdobyte doświadczenie na danym stanowisku.

Zdaniem pracodawców najważniejszym elementem, charakteryzującym dobrego pracownika jest zaangażowanie w pracę. Pracobioreca powinien być pracowity – „musi chcieć pracować” – sumienny, odpowiedzialny za wykonywaną pracę i zdyscyplinowany. Ważne aby potrafił sam sobie organizować pracę i czas jej wykonania.

Powinien też posiadać odpowiednie kwalifikacje i wykształcenie w zawodzie. Pracodawcy wymagają również znajomości wykonywanej pracy⁵.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych wdraża zagadnienia przygotowujące uczniów do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Dużym atutem jest możliwość poznania przez uczniów zagadnień z zakresu logistyki oraz zarządzania funduszami unijnymi.

Znajomość wyznaczników prowadzenia własnej działalności gospodarczej oraz źródeł pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej, pozwoli absolwentom szkoły na podejmowanie trafnych decyzji związanych z prowadzeniem własnych firm.

⁵ Źródło: Analiza lokalnego rynku pracy – przykłady <http://www.bezrobocie.org.pl/x/252982>

III.3 Funkcjonowanie absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy.

W ciągu 35 lat działania Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych jego mury opuściło ponad 3500 absolwentów, w tym najwięcej bo około 3000 to absolwenci zasadniczej szkoły ogrodniczej oraz 3, 4 i 5-letniego technikum ogrodniczego. Ponad 500 absolwentów to absolwenci liceum ekonomicznego, Liceum Technicznego oraz Liceum Profilowanego. Najmniej bo tylko 30 osób to absolwenci technikum architektury krajobrazu.

- Absolwenci szkół ogrodniczych w przeważającej większości (ok. 95%) wróciło do pracy w gospodarstwach rodziców lub założyło własne. 200 współpracuje z ODR, ZZO, AGROSIMEX, uczestnicząc w programach szkoleniowych tych instytucji. Są to gospodarstwa nowoczesne, prowadzące produkcję na bardzo wysokim poziomie. Sześciu absolwentów prowadzi produkcję pod osłonami (szklarnie, tunele) a 10-ciu sklepy zaopatrzenia w środki produkcji.
- Absolwenci ZSP w Nowej Wsi często kontynuują naukę. Najczęściej wybieranymi szkołami wyższymi są SGGW-Warszawa, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Skierniewicach, ale także Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Akademia Podlaska w Siedlcach.
- Wśród absolwentów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Nowej Wsi jest 12 nauczycieli w tym 5 zawodowców, a także 2 pracowników naukowych SGGW.
- Niektórzy absolwenci zmienili wybór drogi zawodowej i naukę kontynuowali w innym kierunku, stąd 1 lekarz, 1 pielęgniarka, 3 księży, historyk, 3 siostry zakonne. 7-miu absolwentów odnalazło pasję działania na rzecz lokalnych społeczności zostając działaczami samorządowymi.
- Absolwenci Liceum ekonomicznego, Liceum technicznego znaleźli pracę w jednostkach obsługi rolnictwa – Banki Spółdzielcze, jednostki administracji terenowej, własne firmy w branży budowlanej, handlowej.

IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH

IV.1 Prognoza demograficzna

Prognozę demograficzną na lata do 2016 roku przedstawia tabela:

Liczba ludności powiatu grójeckiego							
lata:	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Liczba ludności:	108990	108906	108967	109039	108797	108522	108474
lata:	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Prognoza liczby ludności:	108426	108377	108329	108281	108233	108184	108136
lata:	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Prognoza liczby ludności:	108088	108040	107991	107943	107895	107847	107798

Źródło: oprac. własne na podstawie danych GUS bipgrojec.cavern.pl

Zawody przyszłości w Polsce i ich szanse na rynkach europejskich: ⁶

- **handlowcy** specjalizujący się w sprzedaży sieciowej, bezpośredniej, internetowej,
- **inżynierowie:** budowlani, z zakresu telekomunikacji, ochrony środowiska, nowoczesnych technologii, automatyki przemysłowej, cybernetyki,
- **finansiści:** księgowi, specjaliści ds. budżetowania, analizy kosztów, zarządzania finansami,
- **informatycy:** programiści, projektanci serwisów www, graficy komputerowi, administratorzy baz danych i sieci, specjaliści ds. zabezpieczeń,
- **doradcy zawodowi i personalni** (specjaliści ds. rozwoju personelu, rekrutacji, systemów motywacyjnych, efektywności pracy, szkoleniowcy podatkowi, ubezpieczeniowi,
- **biotechnicy i biotechnologowie,**
- **personel medyczny:** lekarze, pielęgniarki, rehabilitanci, fizjoterapeuci,
- **nauczyciele języków obcych i tłumacze.**

⁶ Rynek Pracy Zawody przyszłości - materiały Powiatowy Urząd Pracy w Grójcu 2009r.

Zawody, których przedstawiciele są w danym kraju najbardziej poszukiwani to⁷:

- AUSTRIA** – w sezonie zimowym w hotelach recepcjoniści, kelnerzy, pokojówki;
- BELGIA** – w Brukseli urzędnicy oraz tłumacze, informatycy, sprzątaczk;
- DANIA** – głównie lekarze, pielęgniarki i pracownicy domów opieki społecznej, ale też kucharze i kelnerzy;
- FRANCJA** – zawody związane z telekomunikacją, przemysł metalurgiczny i stoczniowy;
- FINLANDIA** – branża IT (programiści, specjaliści od sieci komputerowych), personel medyczny,
- GRECJA** – praca sezonowa w turystyce oraz marynarze i inżynierowi budowlani;
- HISZPANIA** – pielęgniarki, budowlańcy, informatycy, ogrodnicy, rolnicy, kierowcy;
- HOLANDIA** – branża ogrodnicza – rolnicza, budowlana, pomoce domowe i opiekunki do dzieci;
- IRLANDIA** – informatycy, architekci, finansiści, personel medyczny;
- NIEMCY** – budownictwo, rolnictwo, gastronomia, personel medyczny, informatycy;
- PORTUGALIA** – rolnictwo, turystyka, budownictwo, kierowcy, mechanicy;
- SZWECJA** – rolnictwo, leśnictwo, personel medyczny;
- WIELKA BRYTANIA** – turystyka, gastronomia, budownictwo, personel medyczny, finansiści, informatycy, nauczyciele;
- WŁOCHY** – pielęgniarki, lekarze, pracownicy budowlani, pomoce domowe, turystyka, gastronomia,
- LUKSEMBURG** – pojedyncze oferty pracy (specjaliści wysokiej klasy).

Myśląc o kształceniu zawodowym, należy mieć na uwadze rynek pracy, który ulega ciągłym zmianom. Powinniśmy psychicznie przygotować młode pokolenie do myśli, że obecnie życie zawodowe będzie ulegało przemianom polegającym na zmienianiu swojego zawodu, nawet kilka razy w życiu, by utrzymać się na rynku pracy i nie zostać bezrobotnym.

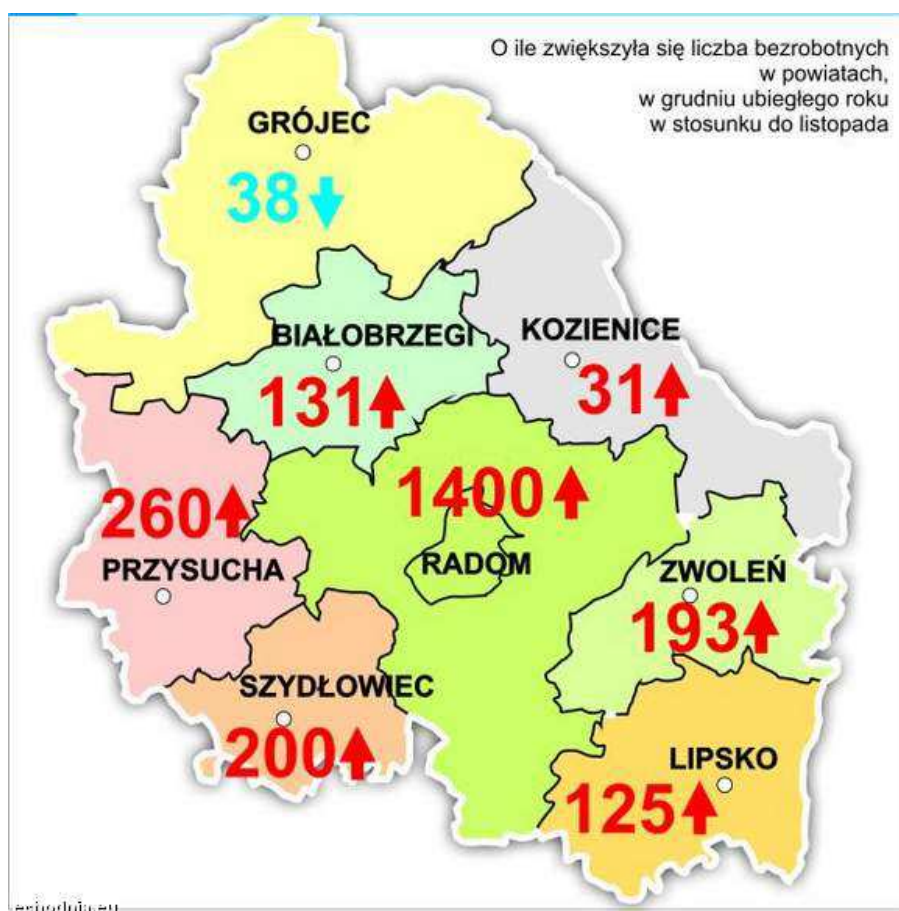
W styczniu 2009 r. w porównaniu do grudnia 2008 r. odnotowano wzrost liczby bezrobotnych oraz stopy bezrobocia. W stosunku do analogicznego okresu 2008 roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych i jednocześnie obniżyła się stopa bezrobocia – podał Główny Urząd Statystyczny. Wzrost bezrobocia w styczniu 2009 r. był wynikiem między innymi niższego niż w grudniu 2008 r. odpływu z bezrobocia z powodu podjęcia pracy.

⁷ Rynek Pracy Zawody przyszłości - materiały Powiatowy Urząd Pracy w Grójcu 2009r

Większa była liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych, zarówno w stosunku do stycznia jak i grudnia 2008 r. W końcu stycznia br. urzędy pracy dysponowały większą liczbą ofert pracy niż w grudniu 2008 r., ale mniejszą niż w analogicznym okresie ub. roku.

Najwyższą **stopę napływu** bezrobotnych do urzędów pracy w styczniu 2009 r. zanotowano w województwach: lubuskim (3,6%), warmińsko-mazurskim (3,3%) oraz zachodnio-pomorskim (3,0%), zaś najniższą - w **mazowieckim (1,3%)** oraz małopolskim (1,5%) i wielkopolskim (1,6%).

W stosunku do grudnia 2008 r. odnotowano wzrost liczby bezrobotnych we wszystkich województwach, najbardziej znaczący w: lubuskim (o 15,9%), wielkopolskim (o 14,6%), opolskim (o 13,9%), podlaskim (o 13,2%) oraz pomorskim (o 13,1%) i śląskim (o 12,5%). Natomiast w porównaniu do analogicznego okresu 2008 roku bezrobocie zmniejszyło się we wszystkich województwach, **najbardziej istotny spadek odnotowano w województwach: śląskim (o 19,0%), pomorskim (o 14,8%) oraz mazowieckim (o 14,5%) i łódzkim (o 14,3%).**

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grójcu na dzień 31 grudnia ubiegłego roku wyniosła 2 496 osób. Było ich mniej niż na koniec listopada, kiedy odnotowano 2 534 osób. To, że spadła liczba bezrobotnych być może wynika z wprowadzenia przez Urząd Pracy nowych kryteriów przyznawania świadczeń. Chodzi na przykład o obowiązek uczestnictwa w szkoleniach i poradach organizowanych przez PUP. Część osób z tego nie skorzystała i się wyrejestrowała.⁸

IV.2 Współpraca szkoły z zakładami pracy

Współpraca szkoły z zakładami pracy dotyczy głównie odbywania praktyk zawodowych przez uczniów. Współpracę tą z firmami z którymi szkoła posiada podpisane umowy na odbywanie praktyk można ocenić jako dobrą. Istnieją problemy z pozyskaniem do współpracy firm nowoczesnie wyposażonych do odbywania praktyk w zawodzie technik ogrodnik i technik architektury krajobrazu. Często w tych zawodach pracodawcy nie są zainteresowani przyjmowaniem uczniów na praktyki motywując to obawą przed zniszczeniem materiału produkcyjnego lub brakiem czasu na zajęcie się praktykantami.

ARNO Anna i Ryszard Nowakowscy, Lewiczyn 77a, 05-622 Belsk Duży, woj. Mazowieckie
tel: 048 6611779 fax: 048 6610229 tel: 0603 795994, 0607 963777 e-mail: szkolka@arno.agro.pl www: arno.agro.pl

Doliński Andrzej i Sławomir Szkółki drzew owocowych ul. Mszczonowska 56, skr. poczt.33, 05-600 Grójec, woj. Mazowieckie
tel: 048 6642544 fax: 048 6642544 tel: 0601 376071, 0603 370 203 e-mail: sa@dolinski.home.pl www: dolinski.home.pl

GOSPODARSTWO SZKÓŁKARSKIE ŁAZUCCY Maria i Jan Bigoszyńscy-Łazuccy
05-604 Jasieniec k/Grójca Warecka 110 E-mail: info@lazuccy.pl Telefon: +48 48 661-35-63

TOM Kształtowanie Terenów Zieleni

⁸ Źródło: Rośnie bezrobocie w regionie radomskim - <http://www.echodnia.eu>

Tomasz Chyliński – architekt krajobrazu

OGRODY KIJEWICZ Tomasz Kijewicz

UL. Struga 72/87 26-600 Radom

Spółdzielcza Grupa Producentów Owoców Pabierowice 3a, 05-600 Grójec

GRUPA PRODUCENTÓW OWOCÓW I WARZYW

"JABŁUSZKO Sp. z o.o"

Pawłówka 9 05-650 Chynów Tel. +48/ 48 661 42 93

Grupa Producentów Owoców RAJPOL tel. (048) 661 15 83

tel./fax (048) 664 13 83

email: rajpol@rajpol.com.pl

GCS – Grójeckie Centrum Sadownicze Sp. z o.o. Nowa Wieś, 05-660 Warka

Powiatowe Centrum Kształcenia

Ustawicznego i Praktycznego w Grójcu z siedzibą w Nowej Wsi

Adres: Nowa Wieś 70B; 05-660 Warka tel./fax (048)667-34-33 tel./faxfax (048)667-03-71 e-

mail: pckuip_grojec@op.pl

EUROFLORA P.H.U.

Jan Janowski

ul. Piotra Skargi 16A

05-600 Grójec [lokalizacja na mapie](#).

tel. : tel/fax 048 624 07 31, 0602 449 792

IV.3 Działalność szkoły na rzecz przygotowania uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy

Od 10 lat szkoła współpracuje z Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości w ramach realizacji programów: Ekonomia w szkole, Młodzieżowe Miniprzedsiębiorstwo. Od roku szkolnego 2007/2008 uczniowie uczestniczą organizowanym przez Fundację „Dniu Przedsiębiorczości”. Podczas „Dnia Przedsiębiorczości” uczniowie odbywają jednodniową praktykę w wybranym przez siebie przedsiębiorstwie i mają możliwość obserwacji pracy przedsiębiorcy w interesującym ich zawodzie.

W roku szkolnym 2006/2007 szkoła uczestniczyła w projekcie „Działaj lokalnie” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce. Celem projektu było wyrobienie wśród młodzieży przekonania o potrzebie podejmowania inicjatyw przedsiębiorczych, przygotowania uczniów do stwarzania własnego miejsca pracy i planowania własnej kariery zawodowej. Projektem zostało objętych 196 uczniów szkoły.

W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy opiniowane są nowe kierunki kształcenia, organizowane są spotkania uczniów klas maturalnych z doradcą zawodowym. Uczniowie mają możliwość zapoznania się z regionalnym rynkiem pracy, zawodami przyszłości, formami wsparcia ze strony PUP. Obecnie trzy uczennice wraz z opiekunem uczestniczą w trwającym od m-ca października 2008r. cyklu szkoleń dla pracowników instytucji rynku pracy w zakresie wdrażania przez nich MODELU PARTNERSTWA LOKALNEGO na rynku pracy w powiecie grójeckim. Celem projektu MODEL PARTNERSTWA LOKALNEGO jest ożywienie gospodarcze oraz poprawa sytuacji na rynku pracy w powiecie i wprowadzenie kilku projektów gospodarczych przy współudziale wszystkich partnerów rynku pracy, których wdrożenie przyczyni się do ożywienia gospodarczego powiatu, gminy.

Organizowane są wycieczki dydaktyczne, których celem jest poznawanie nowych rozwiązań w zakresie technologii i organizacji produkcji.

Bogata oferta kół zainteresowań pozwala na doskonalenie i rozwijanie dodatkowych umiejętności.

V. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że kierunki kształcenia dostosowane są do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy. Specyfiką powiatu grójeckiego jest to, że gospodarka oparta jest na sadownictwie oraz przetwórstwie. Istnieje więc zapotrzebowanie na kształcenie uczniów w zawodzie technik ogrodnik. Zawód technik architektury krajobrazu i wprowadzony do oferty kształcenia w 2009/2010r zawód technik geodeta są odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku pracy. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Nowej Wsi jako jedyny w powiecie grójeckim umożliwia zdobycie wykształcenia w ww. zawodach. W tych zawodach wg danych Powiatowego Urzędu Pracy nie odnotowano osób zarejestrowanych jako bezrobotnych. Trudności w znalezieniu zatrudnienia mogą mieć uczniowie kształceni w zawodzie technik ekonomista – zawód ten jest zawodem nadwyżkowym. Wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Grójcu wyniki przeprowadzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę nie są w stanie określić rzeczywistej skali zjawiska. Jest to spowodowane tym, że nie wszystkie wolne miejsca pracy zgłaszane są przez pracodawców do urzędów pracy.

W przygotowaniu uczniów do funkcjonowania na rynku pracy należy mieć na uwadze, to że przed przyszłymi pracownikami będą stawiane wymagania dotyczące elastyczności zawodowej oraz elastyczności edukacyjnej w celu nabywania nowych kwalifikacji.

W związku z tym duże wymagania stawiane są przed nauczycielami.

Kadra pedagogiczna zatrudniona w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych posiada wyższe wykształcenie i kwalifikacje do nauczanych przedmiotów. Wskazane jest systematyczne doskonalenie i uzupełnianie oraz aktualizacja wiedzy z nauczanych przedmiotów, a także doskonalenie w zakresie umiejętności wykorzystania technologii informacyjnej na prowadzonych lekcjach. Jednym z problemów w kształtowaniu umiejętności zawodowych jaki wskazują nauczyciele jest brak pomocy dydaktycznych do przedmiotów zawodowych. Niezbędna staje się umiejętność pisania programów autorskich. Niepokojącym zjawiskiem jest brak osób chętnych do nauczania przedmiotów zawodowych, w związku z tym, przedmiotów tych uczą również nauczyciele emerytowani, którzy nie mają motywacji do dalszego rozwoju zawodowego.

Biorąc pod uwagę oczekiwania pracodawców wobec pracowników dotyczących funkcjonowania na rynku pracy w zakresie kompetencji kluczowych i zawodowych należy:

- przeprowadzić korelację międzyprzedmiotową w zakresie technologii informacyjnej przedsiębiorczości, matematyki, języków obcych z przedmiotami zawodowymi,
- w kształtowaniu kompetencji kluczowych z technologii informacyjnej uwzględnić kompetencje zawodowe;
- w kształtowaniu kompetencji kluczowych z przedsiębiorczości uwzględnić oczekiwania pracodawców określone w niniejszym opracowaniu jako wymagania miękkie i wymagania twarde, jak również uwzględnić kreowanie własnego wizerunku,
- w kształtowaniu kompetencji kluczowych z języków obcych uwzględnić słownictwo specjalistyczne dla zawodu, jak również ćwiczyć umiejętności komunikacyjne
- w kształtowaniu umiejętności kluczowych z matematyki dążyć do należytego opanowania umiejętności liczenia, prezentacji wzorów, wykresów, tabel, opanowania logicznego i przestrzennego myślenia niezbędnych dla zawodów nauczanych w szkole.

W celu przygotowania uczniów do funkcjonowania na rynku pracy należy kontynuować współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy. Analizy wyników badań ankietowych, jak również analizy zawodów nadwyżkowych, deficytowych oraz ofert pracy wpływających do PUP Grójec, pozwalają na dokonanie ocen i prognoz, dotyczących kierunków kształcenia w danej szkole ponadgimnazjalnej, zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy.

Istnieje potrzeba organizowania spotkań z doradcą zawodowym, podczas których uczniowie mają możliwość zapoznania się z regionalnym rynkiem pracy, zawodami przyszłości, formami wsparcia ze strony PUP Grójec. Dzięki „Testowi samooceny” uczniowie mają możliwość poznania swoich predyspozycji zawodowych. Spotkania te powinny być przeprowadzane począwszy od klasy pierwszej.

Należy zapewnić uczniom możliwość zdobywania kompetencji zawodowych w zakresie kształcenia praktycznego w dobrze prosperujących przedsiębiorstwach, posiadających nowoczesną bazę. Istnieją jednak problemy w zapewnieniu kształcenia praktycznego na odpowiednim poziomie, zwłaszcza w zawodzie technik ogrodnik i technik architektury krajobrazu.

W celu zwiększenia motywacji uczniów do nauki należy uatrakcyjnić metodykę nauczania procesu lekcyjnego oraz doposażając pracownie w pomoce dydaktyczne,

a także kontynuować rozwijanie zainteresowań na zajęciach pozalekcyjnych w postaci kół zainteresowań. Położenie szkoły na wsi stwarza jednak ograniczenia możliwości uczestnictwa uczniów w zajęciach pozalekcyjnych, dotyczą one głównie trudności komunikacyjnych – 98% uczniów dojeżdża do szkoły.

Po przeprowadzeniu diagnozy implementacji kompetencji kluczowych w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy, głównymi celami jakie stawia sobie Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych jest :

- kształtowanie kompetencji kluczowych koniecznych do osobistej samorealizacji, bycia aktywnym obywatelem, spójności społecznej i uzyskania szans na zatrudnienie w społeczeństwie wiedzy;
- zapewnienie młodym ludziom kształcenia kompetencji kluczowych w stopniu przygotowującym ich do dorosłego życia i stanowiącym podstawę dla dalszej nauki i życia zawodowego, oraz możliwości rozwijania ich.

W związku z postępującą globalizacją każdy uczeń naszej szkoły będzie potrzebował szerokiego wachlarza kompetencji kluczowych, by łatwo przystosować się do szybko zmieniającego się świata

